

**Силабус
освітнього компоненту ОК 7**

Назва дисципліни:	Основи статистичної діагностики
Рівень вищої освіти:	початковий (короткий цикл)
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	ОП «Облік і оподаткування»
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4689
Рік навчання:	1
Семестр:	1 (осінній)
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра менеджменту
Мова викладання:	державна
Керівник курсу:	Гетьман Ольга Олександрівна, канд.екон.наук, доцент
Контактний телефон:	+38066 176 64 27
E-mail:	getman.olga.actinon@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців теоретичних знань та практичних навичок зі збору статистичних даних, їх первинної обробки і розрахунку статистичних показників.

Предмет вивчення дисципліни — кількісна сторона масових суспільних явищ та процесів.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: для успішного засвоєння освітньої програми молодшого бакалавра абітурієнти повинні мати повну загальну середню освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями й навичками в галузі загальнооекономічних та фахових наук.

Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК01. Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку і оподаткування.

ФК02. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

ФК03. Здатність застосовувати статистичні методи дослідження економічних і соціальних процесів у суспільств.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

ПР2 Вміти демонструвати знання і навички щодо збору, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ПР4 Розуміти місце і значення облікової, податкової, фінансової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері економічної відповідальності підприємств.

ПР5 Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР8 Застосовувати статистичні методи, методи контролю для прийняття управлінських рішень.

ПР11. Використовувати математичний інструментарій для дослідження економічних процесів, розв'язання прикладних економічних завдань в сфері обліку і оподаткування.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин (очна форма)	Література
1	2	3	4
1	ЛК1 Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні	2	1-3
	ПР 1 Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні	2	
	СР1 Осмислення набутих знань	8	
2	ЛК2 Статистичне спостереження	2	3,4
	ПР 2 Статистичне спостереження	2	
	СР2 Осмислення набутих знань	8	
3	ЛК3 Зведення, групування та класифікація у статистиці	2	3,4
	ПР3 Зведення, групування та класифікація у статистиці	2	
	СР3 Осмислення набутих знань	8	
4	ЛК4 Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування	2	3,4
	ПР4 Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування	2	
	СР4 Середні величини	8	
5	ЛК5 Варіація ознак і статистичні способи її виміру	4	3-6
	ПР 5 Варіація ознак і статистичні способи її виміру	2	
	СР5 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	8	
6	ЛК6 Ряди динаміки	2	3,4
	ПР6 Ряди динаміки	2	
	СР7 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	8	

1	2	3	4
7	ЛК7 Вибіркове спостереження	4	3-5
	ПР7 Вибіркове спостереження	2	
	СР7 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	8	
8	ЛК8 Індекси та їх використання в економіко-статистичних дослідженнях	4	3-6
	ПР8 Індекси та їх використання в економіко-статистичних дослідженнях	2	
	СР8 Загальний індекс обсягу виробництва та абсолютна сума зростання випуску продукції	8	
9	ЛК9 Статистичні методи визначення взаємозв'язків	10	3,4
	СР9 Статистичні дослідження кореляційних зв'язків	8	
УСЬОГО за дисципліною		120	

Індивідуальне навчально-дослідне завдання: не передбачене.

Методи навчання, форми та методи оцінювання:

а) пояснювально-ілюстративні: лекція, пояснення, робота з підручником, демонстрування відео-файлів, тощо;

б) метод проблемного викладання: рольові ігри та симуляції (імітації певних процесів та явищ);

в) частково-пошуковий (в процесі розв'язання конкретної проблеми, застосовується одне або кілька складних умінь логічного мислення, які утворюють його основний зміст);

г) дослідницький метод – здобувачі самостійно вивчають літературу, другі джерела, ведуть спостереження та виміри і виконують інші дії пошукового характеру.

Система оцінювання та вимоги:

Конкретизація, деталізація критеріїв та системи оцінювання з урахуванням специфіки освітнього компоненту здійснюється на основі загальних критеріїв, наведених у СТБНЗ 7.1-01:2019 «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_7_1_02_new.pdf) та СТБНЗ-90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_90.1-022.pdf).

Методи та форми оцінювання:

- поточний контроль (опитування, експрес-контроль, контроль засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання, захист індивідуального завдання);
- підсумковий контроль (залік).

Поточна успішність

Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою 100-бальної шкали.

Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання, захист індивідуального завдання (есе, реферату тощо).

Здобувач накопичує бали протягом семестру за виконання завдань, виступи на заняттях, участь у дискусіях, а також за виконання контрольних робіт (табл.1).

Таблиця 1 – Розподіл балів з дисципліни за 100-бальною шкалою

Види робіт	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	Оцінка в балах
Виступ, участь у дискусії на лекційних заняттях	4	4	5	5	5	5	4	4	4	40
Захист практичних робіт	6	6	6	6	6	5	5	5	5	50
Індивідуальна самостійна робота (підготовка презентації, есе, реферату тощо)	10									10
Сума балів за ЛК, ПР, СР	100									
Контрольна робота 1	-					100				100
Контрольна робота 2	100					-				100
Середньоарифметична оцінка поточного контролю										100

Підсумкове оцінювання

Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку.

Здобувач вищої освіти отримує залік з дисципліни за результатами поточного оцінювання.

Умовою складання заліку є: відпрацювання всіх пропущених занять; середня поточна оцінка з дисципліни не нижче 60 балів.

Результат навчання оцінюється за 100-бальною шкалою відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Рейтингова оцінка з дисципліни за шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

Із метою мотивації здобувачів до активного та якісного виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані заохочувальні бали. Мотивація здобувачів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки здобувачів і робочою програмою з навчальної дисципліни.

За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність.

Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів;
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях здобувачів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів;
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

Кількість балів за індивідуальні завдання здобувача не може перевищувати 20 балів.

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах:
 1. Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно- дорожнього університету:
https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf
 2. Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ.
Положення про групу сприяння академічній доброчесності:

https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_0-02.pdf

3. Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат:

https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85.1-02.pdf

– у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;

– списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Про офіційну статистику: Закон України від 16.08.2022 № 2524-IX. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>.

2. Про інформацію: Закон України 02.10.1992 № 2657-XII. Дата оновлення: 27.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

3. Шинкаренко В.Г. Теорія статистики: навч. посіб. Харків: ХНАДУ, 2016. 168 с.

4. Кузьмінська Н.Л. Статистика: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 162 с

5. Гетьман О.О. Оцінка ефективності процесу зміни конфігурації підприємства. Економіка транспортного комплексу. Харків: ХНАДУ. 2023. Вип. 41. С. 18-31.

6. Гетьман О. О. Сучасна концепція стратегічного управління. Управлінська діяльність: досвід, тенденції, перспективи : зб. наук. праць. Харків : ХНУБА, 2022. С. 4-14.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ХНАДУ

2. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка

3. Харківський центр науково-технічної та економічної інформації

4. Доступ до курс-ресурсу:

<https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4689>

5. Офіційний вебпортал парламенту України.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

Розробник силабусу навчальної дисципліни, канд. екон. наук, доцент

Ольга ГЕТЬМАН

Гарант ОП, канд. техн. наук, доцент

Юрій КОСТЕНКО

Завідувач кафедри обліку і оподаткування, канд. екон. наук, доцент

Тетяна КОВАЛЬОВА